ΙΙ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (800-479 π.Χ.)

1. ΑΠΟΙΚΙΑΚΗ ΕΞΑΠΛΩΣΗ

Από τον 8ο αιώνα π.Χ., συντελείται μια πρωτοφανής έξοδος των Ελλήνων προς τις ακτές της **Μεσογείου** και του **Εύξεινου** Πόντου, γνωστή ως *Β' αποικικισμός*.

Ποιες ήταν *τα αίτια* που ώθησαν τους Έλληνες στη μετανάστευση και την αποικιακή εξάπλωση του 8ου αιώνα π.Χ.;

α. **οικονομικοί** λόγοι:

- επιθυμία απόκτησης **καλλιεργήσιμης** γης
- ανάγκη για προμήθεια **σιδηρο**μεταλλεύματος

β. **πολιτικοί** λόγοι:

- επικράτηση πολιτικών αντιπάλων

Ποια ήταν τα κριτήρια για την επιλογή της θέσης της νέας αποικίας:

Η θέση για τη νέα αποικία δεν ήταν ποτέ τυχαία αλλά επιλεγόταν από πριν και η αναχώρηση ήταν οργανωμένη. Ποια ήταν τα κριτήρια για την επιλογή της θέσης μιας νέας αποικίας;

α. η περιοχή είχε πλούσια ενδοχώρα

β. η περιοχή είχε απάνεμο **λιμάνι**

γ. υπήρχε φυσική **οχύρωση**[1]

Οι περισσότερες αποικίες έγιναν στην Κάτω Ιταλία που ονομάστηκε και *Μεγάλη Ελλάδα*.

Τι γνωρίζετε για την τελετή αναχώρησης για τη δημιουργία της αποικίας:

- η τελετή αναχώρησης γινόταν με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων, μέσα σε κλίμα συγκίνησης
- ο αρχηγός της αποστολής λεγόταν **οικιστής**
- ως αρχηγός της αποστολής επιλεγόταν ένα άτομο που α. είχε ξεχωριστές ικανότητες και β. ενέπνεε **εμπιστοσύνη** σε όλους

---

1. Η φυσική οχύρωση της περιοχής ήταν κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο, γιατί οι άποικοι είχαν να αντιμετωπίσουν την πιθανή έχθρα των κατοίκων της περιοχής.

<u>Ποια ήταν η σχέση ανάμεσα σε μια αποικία και στη μητρόπολή της;</u>

Η νέα πόλη-αποικία:

α. αποκτούσε δική της οργάνωση και νέους θεσμούς και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να γίνεται σταδιακά **ανεξάρτητη**

β. ανέπτυσσε **συμμαχικές** και οικονομικές σχέσεις με άλλες πόλεις της περιοχής

γ. οι δεσμοί της νέας πόλης-αποικίας με τη **μητρόπολη** (μητέρα-πόλη) ήταν πάντοτε ισχυροί και η σύγκρουση ανάμεσά τους ήταν αδιανόητη και, αν συνέβαινε, ήταν κατακριτέα

<u>Ποιες ήταν *οι συνέπειες* του Β' αποικισμού;</u>

α. τα **μέταλλα** κάλυψαν τη ζήτηση (καθώς τώρα, με την επέκταση στις νέες αποικίες, υπήρχαν σε αφθονία και επάρκεια), με αποτέλεσμα τη δημιουργία πολλών σχετικών **επαγγελμάτων**

β. ανάπτυξη **αγγειο**πλαστικής (η οποία με τη σειρά της ευνόησε την ανάπτυξη της ζωγραφικής πάνω σε αγγεία)

γ. αυξάνεται η κατανάλωση προϊόντων και διευρύνονται οι αγορές, με αποτέλεσμα την ανάγκη για δημιουργία συγκεκριμένων χώρων όπου η έκθεση των εμπορευμάτων θα είναι μόνιμη[2] ενώ παράλληλα εμφανίζονται και οι **κάπηλοι** δηλαδή οι μικροέμποροι και λιανοπωλητές

δ. η χρήση του **νομίσματος** γίνεται ολοένα και ευρύτερη, με αποτέλεσμα τη σταδιακή εγκατάλειψη της *ανταλλακτικής οικονομίας*[3] και τη διεξαγωγή του εμπορίου από τους *μεταπράτες* (τους μεσάζοντες, τους εμπόρους), δηλαδή ανθρώπους που δεν είναι οι ίδιοι παραγωγοί αλλά ούτε και οι τελικοί καταναλωτές των προϊόντων, αλλά μεσολαβούν ανάμεσα στον παραγωγό και στον καταναλωτή

---

2. Μέχρι τότε κυριαρχούσαν οι έμποροι (*οἱ ἐν πορείᾳ* δηλαδή αυτοί που μετακινούνταν συνεχώς), οι οποίοι πήγαιναν από τόπο σε τόπο και πουλούσαν τα εμπορεύματά τους.

3. Στην ανταλλακτική οικονομία, η ανταλλαγή αγαθών μεταξύ των παραγωγών γίνεται χωρίς τη διαμεσολάβηση του χρήματος (για παράδειγμα 10 πορτοκάλια ανταλλάσσονται με 5 μήλα).